

A felvilágosítás és tájékoztatás alapját két automatizált adatbázis képezi:

- ENDEX /Environmental Data Index/ tartalmazza a környezetről adatokat nyújtó tájékoztatási forrásokat. Jelenleg mintegy 2000-et tartalmaz nyilván, folyamatos kiépítéssel 1980-ra fogja tartalmazni az összes USA-ban meglévő forrást;

- OASIS /Oceanic and Atmospheric Scientific Information System/, amelyben a környezetvédelemmel kapcsolatos kutatásokat, a vonatkozó műszaki irodalmat, valamint a tengerrel és a meteorológiával kapcsolatos adatforrásokat tárolják.

A központ egyaránt nyújt esetenkénti gyorsfelvilágosítást és rendszeres mágnesszalagos adatszolgáltatást, de terminal útján közvetlen "on line" kapcsolódás is lehetséges. Részletes leírás kapható kérésre a felhasználók számára összeállított utmutatóban:

ENDEX/OASIS User's Guide címen,

több adatközponttól is. Ezek egyike

Environmental Science Information Center
National Oceanic and Atmospheric Administration
Washington, DC 20235

/Information News and Sources, 6.k. 7.sz. p.193./

Grofcsik Gusztávné

Kutatók és mérnökök magatartásformái az információk keresésében

Az Aslib szervezésében megvizsgálták különböző jellegű kutatásban és fejlesztésben dolgozó kutatók, mérnökök információkutatási szokásait 5 szakterületen: fiziológia, kohászat, kémia, elektrotechnika, gépészet. A munkahelyek közül 2 egyetemi, 2 ipari és 1 állami kutatóhely volt. A keresett információk: tudományos-műszaki, üzleti, általános társadalmi és gazdasági jellegűek.

Jóllehet a felmérést bizalmas természetűnek tekintették, az általános tanulságokat mégis közreadták, mert figyelemre méltó következtéseket szűrtek le a kutatók és mérnökök olvasási szokásairól, információkeresési módjukról.

A vizsgálathoz magnót használtak. Az információs forrásokat, tá-

jékozóási módokat elkülönítették aszerint, hogy az információk munkahelyük /internal/ könyvtárából, információs irodáiból, munkatársaitól stb., vagy máshonnan /external/, ill. szóbeli közlésből /informal/, vagy publikált forrásból /formal/ származnak.

A tapasztalat szerint - és a felmérés is ezt igazolta - az ismeretek közvetítésében a szóbeli közlés a legfontosabb. Az ismeretipusok közül pedig a specializált tudományos és szakmai információ megszerzése a legnehezebb.

Az eredmények táblázatban

1. A táblázatban használt betűjelek értelmezése

A = fiziológia	egyetemi	kutatóhely
B = elektronika	"	"
C = ergonómia	ipari	"
D = kohászat	"	"
E = kémia	állami	"

2. A munkahelyről származó információk jelleg szerinti megoszlása*

	Személyes szóbeli	forrásból publikált	Könyvtári/SDI	Egyéb
A	40	10	10	3
B	55	9	9	5
C	41	13	4	2
D	12	14	6	2
E	9	12	8	5

3. Munkahelyen kívülről szerzett információk jelleg szerinti megoszlása*

	Személyes szóbeli közlés	Könyvtári tájékoztatás	Folyóirat-irodalom	Konferencia, kiállítás	Más vállalat	Egyéb
A	3	5	13	3	11	3
B	5	5	3	3	7	0
C	3	3	22	2	9	1
D	2	36	8	0	20	0
E	3	0	40	8	5	0

* A két táblázat adatai - helyenként durván kerekítve - vizszintesen együtt adnak 100-at.

4. Munkahelyen belüli és kívüli információk aránya

	Belső forrásból	Külső
A	63	37
B	78	22
C	60	40
D	34	66
E	44	56

A vizsgálat során kapott adatokból /ld. táblázatok/ kiderült, hogy az ipari kohómérnök /D/ kutatási és fejlesztési szakmai problémáinak a megoldásához elsősorban a külső forrásokat használja, de előszeretettel keresi - a fiziológussal /A/, elektronikussal /B/ és ergonómussal /C/ együtt - a szóbeli közlésből származó információkat. Velük ellentétben a kémikus /E/ nagymértékben támaszkodik a publikált, elsősorban folyóiratirodalomra, ugyanakkor azonban intenzíven használja a belső és külső helyről eredő információkat is.

/Aslib Proceedings, 26.k. 10.sz. 1974.okt.p.384-390./

Dáczér Éva

90 éves az Engineering Index

A műszaki irodalomnak, - elsősorban a gépészetnek - egyik legfontosabb referáló-indexelő szolgáltatása az Engineering Index /EI/ 1884-ben létesült J.B. JOHNSON-nak, a Washington University kultur-mérnöki kar professzorának gondolata nyomán, aki a műszaki irodalomban az idő tájt mutatkozó tájékoztatási források hiányát kívánta az index-típusú referálólap kezdeményezésével pótolni. Az első szám Journal of Association of Engineering Societies címen jelent meg, majd később Engineering Index Annual-nak nevezték.

Az index kezdettől fogva kettős célt igyekszik teljesíteni:

1. A legfontosabb folyóiratcikkek tárgymutatójaként használható;
2. Rövid magvas ismertetésekben tájékoztat a cikkek tartalmáról.

A legújabban tervezett névváltoztatás - The Engineering Information Service - jelzi a fejlődést, ugyanis az EI adattárát ma már a legkorszerűbb információhordozókon - mágnesszalagon, mikrofilmen - is közreadják. Emellett híven követik az eredeti elgondolást és az